

ENERGETICKÉ FIRMY V ČASE PANDEMIE: PANIKU SI V KRIZI NESMÍME DOVOLIT

OBCE MAJÍ OBAVY Z NOVÉ ODPADOVÉ LEGISLATIVY
PANDEMIE PODNÍTLA ZÁJEM O ENERGETICKOU SOBĚSTAČNOST DOMÁCNOSTÍ

UŽIJTE SI POHODLÍ **JEDNOHO DODAVATELE** PLYNU I ELEKTŘINY

Mějte energie „pod jednou střechou“ s novým produktem **KOMPLET** a ušetřete. Dodávka zemního plynu i elektřiny od jednoho dodavatele přináší **mnoho výhod**. Vše potřebné tak vyřídíte na jednom místě, budete mít **stále stejnou cenu silové elektřiny** po dobu 2 let a navíc stálý měsíční poplatek ve výši 0 Kč za odběrné místo elektřiny.

800 134 134
www.ppas.cz

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ

04 COVER STORY

ŠTĚSTÍ PŘEJE PŘIPRAVENÝM.
ANEB JAK SE ENERGETICKÉ FIRMY
VYROVNALY S NOUZOVÝM STAVEM?

10 FINANCE

DOŠLÁPLI SI NA SOLÁRY.
NOVELA ZÁKONA
O PODPOROVANÝCH ZDROJÍCH
FOTOVOLTAICE NEPŘEJE

14 BYDLENÍ

PANDEMIE V DOMÁCNOSTECH
VYVOLALA ZÁJEM
O ENERGETICKOU SOBĚSTAČNOST

16 DOPRAVA

ZBRZDÍ PANDEMIE KORONAVIRU
NÁSTUP ALTERNATIVNÍCH
POHONŮ?

JANA HRABĚTOVÁ
vedoucí vydání

OTAZNÍKY NAD SOLÁRY

Je to už pěkných pár let, co jsem se poprvé nadechla vůně Provence. Pod nohama šustila louka, nad levandulovým polem se mihotal omamně vonící letní vzduch a do dále ubíhající vinice si na konci svých řádků hýčkaly krvavě rudé květy růží.

Poslední roky se ale v malou Provence postupně proměňuje naše zahrada v Polabí. A já si nad trávnickem, zjara usínajícím hlubokým letním spánkem, říkám – to sis přece přála. Mít dům v Provence. Modrou oblohu, levandule, pár hlav vína.

Letos tomu ale koronavirus a slunečné jarní dny chtěly, že moji slabost pro provensálský impresionismus začal přehlušovat spodní vír. Znáte ho. Takový ten svíravý pocit u žaludku, o kterém v knize Poslední kabriolet mluví Anton Myrer.

„Neměli bychom postavit skleník a začít pěstovat zeleninu?“ zaskočila jsem svého muže jednoho homeofficeového rána, kdy jsem znepokojeně pozorovala klonící se hlavičky jarních kytek. Udiveně zvedl oči; zná můj vztah k ohýbání hřbetu nad užitkovými záhonky. „A co pár solárů na střechu, budeme aspoň trochu soběstační. Bůhví, co nás ještě čeká,“ pokračovala jsem v hlasitých úvahách.

Spodním vírem jsem nikoho doma nenakazila, a tak můj soukromý projekt zatím usnul. Zdá se ale, že nejsem jediná, komu myšlenky na trochu soběstačnosti začaly v době krize přicházet na mysl. Své o tom vědí v energetických společnostech. Ty sice nemluví přímo o boomu poptávky, ale to, že slovo „soběstačnost“ začalo v době krize rezonovat v mnoha domácnostech, zaznamenaly. Nejenom o tom se dočtete v červnovém vydání magazínu ENERGIE.

Štěstí přeje připraveným. A to energetické firmy být musí

Text | Milena Geussová

Foto | Shutterstock

E

xistují obory, které nelze „zavřít“ ani v době nouzového stavu, jakým byl ten, který způsobil koronavirus. Obvykle se označují jako kritická infrastruktura, tedy taková, bez jejíhož bezpečného a bezchybného provozu by nastaly velké škody.

Výhodou společností, které v oblasti kritické infrastruktury působí, je jejich soustavná příprava na problémy, omezení nebo i katastrofy. Měly tedy z čeho vycházet a jejich opatření se „jen“ přizpůsobovala specifikům pandemie. Preventivní opatření proti šíření koronaviru začaly energetické firmy přijímat už koncem února, tedy dříve, než byl vyhlášen nouzový stav.

Odhadovat dopady do ekonomiky jednotlivých energetických firem není snadné, protože návrat ke stavu před koronavirem v době, kdy vznikal tento text, ještě nenastal. Nižší prodej elektřiny nutně nemusí znamenat velký výpadek zisku zejména ve firmách, které se nevěnují pouze prodeji komodity. Například podle ČEZ výsledky této společnosti za první čtvrtletí předčily očekávání. Přispěly k tomu zejména tradingové aktivity a zvýšená volatilita trž-

Bez fungování kritické infrastruktury se společnost obejde jen těžko.

ních cen elektřiny, takže z obchodování s komoditami generovaly dodatečné zisky. ČEZ také pozitivně využil zajišťovací kontrakty a využil toho, že se zvětšil rozdíl mezi českými a německými tržními cenami.

„Dopad do hospodaření celého roku je obtížné definovat, bude záležet na rychlosti obnovení běžného života, na tempu ekonomiky, na klimatických podmínkách a také na tom, jestli se pandemie na podzim či v zimě nevrátí, jak mnozí odborníci varují,“ podělil se o svůj názor tiskový mluvčí Pražské energetiky (PRE) Petr Holubec.

JAK FUNGUJE KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

„Z našeho pohledu nebylo na co čekat. Ve firmě máme řadu zkušeností s krizovým řízením během kalami, které mají dopad na fungování distribuční sítě,“ říká Martina Slavíková, tisková mluvčí společnosti E.ON. Firemní krizový štáb E.ON přijímal v závislosti na vývoji situace celou řadu interních i externích opatření, jejichž cílem bylo zajistit stabilní a bezpečný provoz distribuční soustavy a dodávky elektřiny a plynu klientům, zachovat byznys kontinuitu

**JAK VAŠI FIRMU OVLIVNILA
EPIDEMIE KORONAVIRU?**

ve všech částech společnosti a zároveň maximálně ochránit zdraví zaměstnanců.“

Už na počátku pandemie v E.ON i v dalších firmách zavedli pravidlo, že kolegové po návratu z rizikových lokalit a následně po návratu ze zahraničí obecně zůstávali 14 dní doma. Tento krok se ukázal jako správný, když se později u několika lidí nákaza prokázala. Postupně zrušili zahraniční pracovní cesty, maximálně omezili ty tuzemské (stejně jako externí návštěvy). Také posílili IT a telekomunikační systémy, aby zaměstnanci mohli zůstat na home officu. Aktivovali záložní dispečinky a zavedli speciální provoz na některých pracovištích. E.ON také preventivně rozšířil počet lokalit, odkud síť řídil. „V rekordně krátké době se nám podařilo přesunout na home office i oddělení, kde to ještě před časem bylo nemyslitelné – například naše call centrum,“ pokračuje Slavíková.

Opatření tohoto typu zavedly i ostatní společnosti. Patří mezi ně i uzavření poradenských center a zrušení plánovaných odstávek elektřiny. S rouškami, respirátory a dezinfekcí ovšem řešily obdobné problémy, jaké se vyskytly jinde, takže na řadu přišla svépomoc. Již delší dobu je však ochranných pomůcek dostatek.

Pražská energetika schválila na konci února krizový plán ve třech fázích. Kromě interních opatření se snažili také pomáhat svým zákazníkům. Jak uvedl tiskový mluvčí Petr Holubec, omezili odstávky elektřiny, umožňují odklad plateb za energie, neodpojují elektřinu v případě opožděných plateb apod.

TEPLO A PLYN

Také teplárenské firmy měly připravené a odzkoušené krizové plány a do života je začaly uvádět na přelomu února a března. ➤

ROMAN GAZDÍK, MLUVČÍ SPOLEČNOSTI ČEZ

ČEZ musí dodat elektřinu za všech okolností. Abychom vždy měli v záloze klíčové pracovníky, zavedli jsme jiný režim směn, ty se navzájem nepotkávají. Zaměstnanci, kteří mohli, pracovali z domova. ČEZ Prodej umožnil domácnostem odklad plateb až o tři měsíce. Přestali jsme odpojovat zákazníky, kteří se dostali do prodlení se splatností. ČEZ Prodej i ČEZ Teplárenská poskytují bezúročné splátkové kalendáře. Zákazníci ČEZ ESCO mohou požádat o odklad splatnosti, snížení záloh a sjednání splátkových kalendářů. ČEZ Distribuce odložila 40 procent plánovaných odstávek elektřiny.

JAN DUSPĚVA, PŘEDSEDA PŘEDSTAVENSTVA ČEPRO

Ve skladu ve Šlapanově jsme upravili půlmilionovou nádrž na výrobu dezinfekce, vyrobili jsme cca dva miliony litrů. Společnost ČEPRO se musela vyrovnat s prudkým poklesem spotřeby v době, kdy se připravovala na odstávku rafinérií a měla vysoké zásoby PHM. S využitím vlastních skladovacích kapacit se nám podařilo odvrátit zásadní finanční ztráty. Dopady na výsledky společnosti závisí na vývoji poptávky po pohonných hmotách.

PAVEL KAIDL, TISKOVÝ MLUVČÍ UNIPETROLU

Přijali jsme množství bezpečnostních, hygienických a protiepidemických opatření. Část zaměstnanců pracovala z domova. Okolním městům a obcím a institucím jsme poskytli dezinfekci. Výroba našich produktů ovlivněna nebyla, nouzový stav ovlivnil přípravu plánované odstávky v závodě v Záluží u Litvínova. Rozsah prací jsme museli snížit o 60 procent.

HANA KLÍMOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SPOLEČNOSTI ČEPS

Pandemie neměla zásadní vliv na bezpečnost provozu přenosové soustavy. Od 9. března ČEPS zaznamenávala v souvislosti s omezováním průmyslové výroby pokles spotřeby až o 15 procent za týden. Byla zavedena řada opatření s cílem chránit zdraví zaměstnanců. Klíčoví pracovníci byli například převedeni pod speciální režim.

**JAK OVLIVNILA VAŠI FIRMU
EPIDEMIE KORONAVIRU?****PETR HOLUBEC, MLUVČÍ SPOLEČNOSTI PRE**

Na konci února jsme schválili krizový plán. Dva dny před vyhlášením nouzového stavu byly uzavřeny provozy, kde dochází k osobnímu kontaktu se zákazníky, pozastaveny odečty, montáže elektroměrů, byl umožněn výjezd pracovních čet z domova. Část zaměstnanců zůstala doma. Přesto byl výskyt viru v PRE nakonec potvrzen. Podařilo se zvýšit úroveň digitalizace, narostl počet zaměstnanců využívajících vzdálené připojení do našich IT systémů, rozšířili jsme on-line obsluhu zákazníků.

JAN KOVALSKÝ, ČLEN PŘEDSTAVENSTVA ENERGIE ČS

Pozitivně hodnotíme zavedení možnosti zkontaktovat se s klientem pomocí videohovoru z domova. Během týdne jsme celou společnost převedli na home office. I nás negativně ovlivnil propad prodeje nových smluv i propad spotřeby u korporátních klientů a tím nucený prodej nadbytku elektřiny za nízké ceny.

MIROSLAV VRÁNEK, MLUVČÍ PRAŽSKÉ PLYNÁRENSKÉ

Evidujeme meziroční propad spotřeby u části velkých a středních odběratelů o více než 40 procent. Celkový meziroční propad za kategorii velkých a středních odběratelů za březen a duben činí zhruba pět procent. Spotřeba u maloodběratelů a domácností za březen a duben zůstala meziročně víceméně stejná.

DANIEL PROCHÁZKA, VÝKONNÝ ŘEDITEL DOOSAN ŠKODA POWER

Náš závod v Plzni jsme se kvůli probíhajícím zakázkám a rozsáhlému dodavatelskému řetězci snažili udržet v chodu, což se nám podařilo. Pandemii patrně nejvíc pocítili zaměstnanci na stavbách v zahraničí, protože podstatnou část jejich práce tvoří právě asistence při montážích a uvádění našich turbín do provozu v místě instalace. Na vyhodnocení konkrétních dopadů koronavirové krize na energetický byznys je ještě poměrně brzy. Finanční prostředky, které by vlády v některých zemích za běžných okolností vyčlenily na energetiku, budou možná zapotřebí jinde. Na druhou stranu může naopak vzrůst poptávka po vzdáleném řízení energetických zařízení, která by našla uplatnění při podobných situacích, jaké zažíváme nyní.

(aa)

➤ Jak uvádí společnost Veolia Energie ČR, v souladu se svým krizovým plánem a nařízeními vlády zajistila omezení kontaktů pracovníků, zavřela zákaznická centra a z domova pracovalo od 18. března do 10. května zhruba 30 procent zaměstnanců. Na pracovních směnách v provozech se lidé nepotkávali, ale žádný provoz nebylo nutné omezit či odstavit.

Část zaměstnanců, zejména v teplárnách v Moravskoslezském kraji, byla zařazena do přísnějšího režimu z hlediska zajištění kritické infrastruktury, nesmí si brát například dovolenou a až do ukončení nouzového stavu musela informovat o svém pohybu. Přijatá opatření byla nastavena tak, aby dodávky energií byly zajištěny také v případě nárůstu počtu nemocných, a to i mezi zaměstnanci společnosti.

Obdobně probíhalo období nouzového stavu i v plynárenství. Ve společnosti NET4GAS byla prioritou spolehlivost přepravy plynu. „Pro zaměstnance přímo zabezpečující provoz, údržbu a další klíčové činnosti byl proto zaveden speciální režim, který klade vysoké nároky na dodržování striktních hygienických zásad. V neposlední řadě jsme také zavedli speciální směnný režim pro naše dispečerské týmy, a to s úplným fyzickým, a dokonce i geografickým oddělením směnných služeb. Dosavadní dopady epidemie covidu-19 do provozních a ostatních činností společnosti NET4GAS jsou i díky těmto opatřením nevýznamné,“ sdělila Zuzana Kučerová, tisková mluvčí firmy.

ERÚ V PLNÉ PRÁCI

Energetický regulační úřad (ERÚ) fungoval prakticky bez omezení, samozřejmě v mezích možností a nařízení. „Část zaměstnanců pracovala na dálku, ale náplň ani rozsah jejich práce se nezměnily,“ řekl tiskový mluvčí Michal Kebort.

ODHADNOUT DOPADY KORONAVIROVÉ KRIZE NA VÝSLEDKY JEDNOTLIVÝCH ENERGETICKÝCH FIREM NENÍ SNADNÉ. STÁLE JSME SE JEŠTĚ NEVRÁTILI DO STAVU, KTERÝ NA TRHU PANOVAL PŘED PANDEMIÍ.

„Pravidla pro V. regulační období, která teď připravujeme, nepočkají. Stejně jsou na tom spotřebitelé, kteří nám volají na poradenské linky. V normálním provozu jsme tak víceméně byli po celou dobu.“

Pandemie přinesla úřadu i některé mimořádné povinnosti. „Vydávali jsme tři změnová cenová rozhodnutí, která mimo jiné dočasně umožnila flexibilní změnu rezervované kapacity podnikatelům. Jednalo se

například o organizátory veletrhů, sportovních akcí nebo firmy, které musely nenadále přerušit výrobu. Rada ERÚ také veřejně vyzvala dodavatele ke shovívavému přístupu ke spotřebitelům. Spotřebitele samotné jsme varovali před novými praktikami, kterých zneužívají takzvaní energetičtí šmejdi,” dodal Kebort.

„Každý náš krok musíme posuzovat v kontextu nákladů. Dopady pandemie na regulované subjekty v energetice už dnes – nehlédě na vydání či nevydání předemtných cenových rozhodnutí – dosahují stovek milionů korun, které budeme muset ze zákona kompenzovat v korekčních faktorech v následujících letech. I proto opatření přijímáme na omezenou dobu a průběžně je vyhodnocujeme,” shrnul problematiku předseda Rady ERÚ Stanislav Trávníček. ■

INZERCE

millenium

TECHNOLOGIES

Plasty jsou celosvětovým problémem

Obyvatelstvo i podniky České republiky patří mezi ty, kteří v rámci EU nejlépe separují odpadní plasty. Tyto však po vytřídění PET lahví, které tvoří okolo 20 % separovaného plastového odpadu, končí buď ve spalovnách, nebo na skládkách TKO. Daleko horší je však situace v zemích, kde nefunguje systém sběru a recyklace odpadů, tam plasty končí v řekách, které tento odpad dále dopravují do světových moří.

Technologie plazmového zplyňování Millenium Technologies a. s. umožňuje materiálové využití tohoto odpadu, kde se tyto plasty za vysokých teplot v plazmovém reaktoru rozloží na vodík a uhlík. Celý proces zplynění plastů probíhá v prostředí bez přítomnosti kyslíku, a tak při výrobě vodíku tímto způsobem nevzniká CO₂ a neemitují se ani žádné jiné emise, které by zatěžovaly ovzduší. Tepelná energie, která je pro rozklad plastů nutná, je do procesu zplyňování dodávána plazmatrony, které pro výron plazmatu využívají elektrickou energii.

Touto technologií vyrobený vodík nezatěžuje životní prostředí emisemi CO₂, a dá se tedy označit za „Modrý vodík“ tedy vodík bez uhlíkové stopy. Další výhodou naší technologie je, že ani uhlík, který je v plastech obsažen, nepříjde na zmar. Uhlík z procesu zplyňování odpadních plastů je ve formě jemných částic - sazí ve vodním skrubru zachycen a po jeho separaci a usušení je možné jej použít například jako filtrační sorbent (aktivní uhlí), nebo i jako černý pigment, či plnidlo (gumárenství).

Materiálová recyklace

Z celkového množství plastů vznikajících v systémech separovaného sběru je možné nyní fakticky surovinově využít nejkvalitnější plasty, kterých je do 30 %. O zbývajícím podílu není při současných cenách a technologiích zájem a pokud se neuloží na skládkách odpadů, v nejlepším případě se část zpracuje na tzv. alternativní palivo pro cementárny.

Cílem naší společnosti je nabídnout technologii materiálové recyklace, proces využití nerecyklovatelných odpadních plastů pro výrobu čistého energetického vodíku a pevného uhlíku. Tedy postupem novým, efektivním, bez emisí CO₂, bez uhlíkové stopy.

Millenium Technologies a.s.
Korunní 104/810
101 00 Praha 10

www.millenium-technologies.cz
info@mltech.cz
tel: +420 602 354 720

EK012941

Proč mají obce obavy z nové odpadové legislativy?

Text | Alena Adámková

Foto | Shutterstock

N

ová odpadová legislativa leží v Poslanecké sněmovně poté, co na konci ledna prošla prvním čtením, a projednávání pozměňovacích návrhů budí vášnivé diskuse. Jejich dopad bude totiž zásadní. Jak se dotkne obcí a měst?

Zatímco v uplynulé dekádě se skládkovací poplatky 500 korun za tunu směsného odpadu neměnil, nově by měl v roce 2030 dosáhnout až 1850 korun za tunu. Zákon zavádí také motivační slevy pro obce, které splní průběžné požadavky na třídění. Ta jim umožní skladovat odpad zbylý po třídění za 500 korun za tunu do roku 2025, později poroste k 800 korunám v roce 2030. Od tohoto roku by měl platit zákaz skládkování netříděného komunálního odpadu. Zpočátku však musí být využití slevy podmíněno vytríděním minimálně 45 procent skla, plastů, papíru, kovů a biologicky rozložitelného odpadu z celkového množství komunálního odpadu. V roce 2027 tento požadavek stoupne až na 75 procent. Obce mají také motivovat své občany k třídění. Zákon o odpadech má zvýšit recyklaci a opětovné využití komunálního odpadu až na 65 procent v roce 2035. Dnes je to 38 procent.

Sdružení místních samospráv ČR s podporou Spolku pro obnovu venkova ČR iniciovalo ve spolupráci s poslankyní Janou Krutákovou (STAN) předložení pozměňovacích návrhů k vládnímu návrhu zákona

o odpadech. Sdružení upozorňuje hlavně na ekonomické dopady nového zákona na obce. Krutáková proto předložila poslancům ve Výboru pro životní prostředí tři pozměňovací návrhy. Ty cílí na výši skládkovacího poplatku, třídící slevu a parametr výhřevnosti. „Ekonomické dopady předložených legislativ budou totiž výrazné, a to nad rámec evropských požadavků, což bychom i vzhledem k současné pandemii měli v legislativním procesu pořádně zvážit,“ říká poslankyně. Další projednávání se má konat po ukončení nouzového stavu.

NEJISTÁ TŘÍDICÍ SLEVA

Obce se nejvíce obávají toho, že podle chystaného zákona většina z nich nebude mít šanci dosáhnout na navrhovanou třídící slevu. Ta by přitom měla být nástrojem motivujícím obce k třídění a tomu, aby dopady navýšení skládkovacího poplatku nebyly na obce tak masivní. Výrazná většina obcí totiž

Až 1850 korun

by měly podle MŽP platit obce za předepsaný odklon odpadů ze skládek. Brání se, že jim nikdo nevysvětlil, co lepšího v důsledku takového razantního navýšení obce a jejich obyvatelé získají.

na odpady doplácí nemalé částky ze svého rozpočtu už nyní, jsou to i miliony korun ročně. „Třídící slevu je třeba nastavit tak, aby na ni obce mohly dosáhnout a aby v co největším třídění dále pokračovaly. Podle současné podoby návrhu zákona na to však dosáhnout nelze a obce to k třídění nemotivuje,“ míní Richard Blahut, vedoucí sekce odpadového hospodářství Spolku veřejně prospěšných služeb.

KDE JE KÁMEN ÚRAZU?

Šéfredaktor Komunální a Průmyslové ekologie Pavel Mohrmann vidí největší kolizi mezi projednávanou odpadovou legislativou a praxí v obcích v oblasti výše poplatků za skládkování a jejich postupném zvyšování v čase. „Především malé obce zastoupené Sdružením místních samospráv požadují mírnější variantu zvyšování poplatků. To je ale nejen podle mě, ale také podle investorů do nových technologií a i českých a evropských ambicí nedostačující,“ říká Mohrmann. „Pak se samozřejmě řeší termín konce skládkování. Právě malé obce chtějí u skládkování, jako nejlevnější varianty nakládání s odpadem, zůstat co nejdéle. A některé velké skládkařské společnosti je v tom mocně podporují,“ říká Mohrmann. Třetí vážná debata se točí kolem podmínek třídící slevy. Obce, především ty malé, požadují mírnější podmínky a více variant.

Aby byla sleva odstupňovaná podle míry třídění. V současném návrhu je to tak, že slevu na skládkovné dostane pouze obec, která plní. Neplnící obec nedostane slevu žádnou,“ upozorňuje Mohrmann.

Obce s kvalitním odpadovým hospodářstvím, tedy takové, které již léta třídí bioodpady, mají kreativní a vybroušený sběr a svoz tříděného a smíšeného odpadu, podle něj ale s nově navrhovanou iniciativou nemají problém. A ozývají se i hlasy, že by tyto obce zvládly i ambicióznější legislativu. „Starostové, kteří nejsou tak osvědčení a dosud se tolik odpadovému hospodářství nevěnovali, ale problém mít budou. A i měkčí kritéria, která by do navrhované legislativy vnesly pozměňovací návrhy, by jejich situaci moc nezměnila. Budou muset vyřešit velmi mnoho problémů. Pakliže ovšem nechťejí plundrovat obecní rozpočty či nebýt mimo zákon,“ uzavírá Mohrmann.

Ostřeji vidí problémy nové legislativy Petr Havelka, výkonný ředitel České asociace odpadového

hospodářství, sdružující především skládkařské firmy. „Obce zmiňují zejména zcela nefunkční třídící slevu, na niž většina z nich nedosáhne ani při značné snaze o navýšení třídění. MŽP obcím stanovilo vysoké mety, které jsou mnohokrát přísnější, než požaduje EU. Měly by například již za rok a půl třídit 60 procent komunálních odpadů. Toho ale nedosahují ani ty, které do systému třídění investují již déle než 10 let,“ říká Havelka.

Podle něj samotné obecní a městské komunální firmy analyzovaly, že pro předepsaný odklon odpadů ze skládek by bezpečně stačil poplatek maximálně ve výši 1100 až 1200 korun. „Nikdo obcím nevysvětlil, proč by měly platit až 1850 korun, jak chce MŽP. Co lepšího tím obce nebo jejich občané získají? Naopak se stále opakuje, že poplatek minimálně 1500 korun nezbytně potřebují velké energetické koncerny pro své soukromé investice do velkokapacitních spaloven (ZEVO). Aby se jim jejich provoz vyplatil. K zamyšlení je však otázka, zda by toto ekonomické břímě skutečně měly nést obce, když EU spalovny již nepodporuje,“ upozorňuje Havelka. Nová legislativa podle něj dostatečně nepodporuje recyklaci, naopak nahrává výstavbě spaloven odpadu. „V ČR se ve vztahu k novému zákonu připravují projekty pro nové spalovny s kapacitou více než milion tun komunálních odpadů. K nim přičtete naše stávající spalovny, které mají kapacitu 770 tisíc tun. Recyklační firmy říkají, že nový zákon naopak neobsahuje prakticky žádné nástroje na podporu recyklace,“ tvrdí Havelka s tím, že kvůli tomu ČR s velkou pravděpodobností nesplní závazné evropské recyklační cíle a hrozí jí nemalé sankce.

Poněkud smířlivější je Pavel Drahovzal, starosta Velkého Oseka a místopředseda Svazu měst a obcí: „Nově připravovaná legislativa přináší řadu nových povinností pro města a obce. Při snaze je dodržet jsou pro ně důsledky velmi restriktivní, budou představovat nemalé výdaje. Avšak účelem je efektivnější nakládání s odpady, ať už jako surovinou, nebo na výrobu energie, čímž dojde i ke zvýšení ochrany životního prostředí. Jinými slovy, počáteční „vstupy, požadavky“ lze vnímat z hlediska měst a obcí i negativně, avšak za pozitivním účelem, tedy efektivnějším využitím odpadů, zlepšením ochrany životního prostředí.“

Došlápli si na soláry

Text | Milena Geussová

Foto | Shutterstock

novele zákona o podporovaných zdrojích využila vláda horní hranici podpory u všech z nich až na fotovoltaiku, která má mít podporu nejnižší.

V dubnu vláda projednala novelu zákona o podporovaných zdrojích, která zavádí některé nové druhy podpory pro výrobu energií z obnovitelných zdrojů. Vzbudilo to značný ohlas – a od dotčených podnikatelů také hlasitý nesouhlas. Novela ale půjde ještě do parlamentu, kde nemusí projít. To by však ohrozilo její účinnost, která má termín 1. ledna 2021. Docela to tedy spěchá a výsledek napjatě očekává především Energetický regulační úřad (ERÚ), který má v závěru roku vydat cenová rozhodnutí.

DVA ROKY ZPOŽDĚNÍ

U podporovaných zdrojů jde o hodně zpožděnou novelu, která měla původně, podle legislativního plánu vlády k roku 2018, tvořit balíček s novelou

energetického zákona. Balíček byl zase rozbalen a do legislativního procesu šly zákony každý zvlášť. Podpora podporovaných zdrojů bude vycházet z výpočtů Evropské komise. Ta stanovila rozpětí podpory s dolní a horní hranicí, přičemž členské státy si mohou výši podpory stanovit samy, ale jen v uvedených mantinelech.

Ve vládou schválené novele zákona chybějí některá ustanovení, s nimiž se původně počítalo. Například pravidla pro záruky původu na biometan nebo podpora komunitní energetiky. Také tato ustanovení vycházejí z evropské směrnice o podporovaných zdrojích RED II, kterou máme transponovat do naší legislativy už příští rok v červnu. Takže to bude také hodně spěchat.

7–10 miliard korun ročně

uspoří změna podpory pro obnovitelné zdroje energie.

CO NOVELA PŘINÁŠÍ?

Například kontrolu takzvané překompenzace, která se ve vládou schváleném návrhu objevuje poprvé. Jedná se o slučitelnost podpory energie z obnovitelných zdrojů a dalších podporovaných zdrojů energie s vnitřním trhem EU. Energetický regulační úřad (ERÚ) má v této oblasti plnit nové úlohy, protože cenotvorba bude reflektovat výsledky kontrol překompenzace. Úpravou by tak musela projít nejen budoucí cenová rozhodnutí, ale i související podzákonné předpisy. „ERÚ momentálně analyzuje dopady, které by mohl návrh novely úřadu přinést. Záměrně přitom používáme podmiňovací způsob. Uvědomme si, že jde teprve o návrh, a to velmi čerstvý a v mnoha bodech dříve nediskutovaný,“ vysvětluje Michal Kebort, tiskový mluvčí ERÚ.

Podle novely zákona se bude ziskovost podporovaných elektráren posuzovat prostřednictvím takzvaného vnitřního výnosového procenta. Ukazatel IRR (Internal Rate of Return) uvádí, jak ekonomicky efektivní či výnosná daná investice je. Údaj se vyjadřuje v procentech, a čím je procento vyšší, tím je investice výnosnější. Termín „vnitřní“ pak znamená, že z výpočtu jsou vyloučeny vnější faktory – například inflace, náklady kapitálu, podnikatelské riziko aj.

Dorovnávání rozdílů mezi tržní a výkupní cenou bude stát provádět ve formě zelených bonusů, je-

jichž výši bude určovat pro každý kalendářní rok ERÚ. Dojde také na dávno avizované aukce. V novele je zakotveno pravidlo soutěžení podpory pro zdroje středního a většího rozsahu ve speciálních aukcích podle nových pravidel RED II. Takovou aukci už vyhlásilo Slovensko, kvůli koronaviru ji však zatím odložilo. Na aukce bude mít významný vliv vláda, protože bude vydávat nařízení, kterým stanoví například druhy podporovaných zdrojů, typ zařízení a výkon. Nebo také to, zda se bude aukce konat na podporu nových či modernizovaných výroben, uvedených do provozu již před lednem 2021.

FOTOVOLTAIKA NA SPODNÍ HRANICI PODPORY

Podle rozpětí stanoveného Evropskou komisí je podpora pro fotovoltaické elektrárny stanovena v intervalu od 6,3 do 8,4 procenta. V tomto rozpětí se tedy může v jednotlivých členských státech pohybovat vnitřní výnosové procento (IRR). Česká vláda ovšem schválila ziskovost solárních elektráren na spodní hranici povoleného rozpětí, navíc v původním návrhu MPO byla sazba vyšší. Ke změně došlo až při projednávání ve vládě. To rozhořčilo řadu podnikatelů ve fotovoltaice, kteří se domnívají, že k tomu žádné reálné důvody nebyly a že jde o ryze politické rozhodnutí. Podle majitelů elektráren je výnos ve výši jen 6,3 procenta likvidační. ➤

INZERCE

Chraňte svůj Kyberprostor

Obor budoucnosti? Kybernetická bezpečnost! Technologický pokrok s sebou vedle výhod nese i hrozby – kybernetické útoky. Odborníci na tuto problematiku chybí, počet hackerů roste. Chraňte náš kyberprostor vy!

bit.ly/chrante_kyberprostor

Partneři speciálu: ŠKODA accenture

Odborný garant: techloop

EK013061

ROZHODNUTÍ VLÁDY, ŽE ZISKOVOST SOLÁRNÍCH ELEKTRÁREN BUDE NA SPODNÍ HRANICI POVOLENÉHO ROZPĚTÍ, VZBUDILA U ŘADY PODNIKATELŮ VE FOTOVOLTAICE ROZHOŘČENÍ.

- Vládní novela by podle Solární asociace zřejmě nejvíce poškodila fotovoltaické elektrárny postavené v letech 2009 a 2010. Jejich výstavba proběhla za podmínek garantovaných zákonem z roku 2005 a významně přispěla k naplnění závazku dosáhnout osmiprocentního podílu obnovitelných zdrojů energie na hrubé spotřebě elektřiny do roku 2010. Stát soukromým investorům, kterými byli podnikatelé i domácnosti, tehdy jasně garantoval dobu návratnosti vložených prostředků formou pevně stanove-

ných výkupních cen po dobu 20 let. Parametr vnitřního výnosového procenta (IRR), který je dnes uváděn jako ukazatel oprávněné výše podpory, přitom nebyl zákonem vůbec stanoven. Stanovena byla pouze výše a doba podpory.

Solární asociace kritizuje zejména fakt, že u všech ostatních obnovitelných zdrojů vláda schválila maximální povolenou úroveň podpory. Jak řekl předseda představenstva Solární asociace Jan Krčmář, vláda neprojednávala novelu transparentně a zařadila tento bod bez předchozího oznámení. Snížení výnosového procenta pro solární elektrárny tak ani neprošlo meziresortním připomínkovým řízením, ani nebylo posouzeno v Legislativní radě vlády.

U všech OZE bude podpora vyplácena formou tzv. zeleného bonusu.

Ministr průmyslu a obchodu Jiří Havlíček oponuje, že důvodem pro nižší sazbu podpory jsou fakta spojená s podílem podpory jednotlivých obnovitelných zdrojů a jejich podílem na celkové výrobě elektřiny. Dosavadní výše podpory je podle něj příliš velká. Připomněl události z let 2009 až 2010, kdy se podpora solárních elektráren zcela vymkla realitě a celkově nás to bude stát 500 miliard korun. „Byl to jeden z největších tunelů v České republice. V jednu chvíli se až zdesetinásobily výkupní ceny.“

Instalovaný výkon solárních elektráren se tehdy zvýšil za rok více než čtyřnásobně, a to z 465 MW ke konci roku 2009 na 1959 MW v roce 2010. Stát proto ještě v tomtéž roce zavedl solární daň ze zisku ve výši 26 procent, aby investice do fotovoltaiky zklidnil.

„Budeme podporovat nově instalované obnovitelné zdroje energie včetně fotovoltaiky na horní hranici

podpory, ale musí to být za férových podmínek,“ uvedl ministr na tiskové konferenci. Změna podpory pro OZE ročně uspoří mezi sedmi a 10 miliardami korun. Ročně stát vyplatí přes 40 miliard, zatímco předloni to bylo 46,1 miliardy. Úspora by podle Havlíčka měla činit až třetinu nynější podpory pro soláry.

Podpora pro fotovoltaické elektrárny ročně činí 29,2 miliardy korun, kdy na celkové výrobě elektřiny se podílejí ze dvou procent. Ministr Havlíček to srovnal s výrobou elektřiny z biomasy, kterou stát ročně podporuje čtyřmi miliardami korun, ale na výrobě elektřiny se podílí ze 4,6 procenta.

U dalších obnovitelných zdrojů stanovila vláda v rámci novely zá-

kona o podporovaných zdrojích energie (POZE) IRR na maximální možnou výši a návrh MPO nijak neupravovala. U vodních, větrných a geotermálních elektráren to bude sedm procent, pro výrobu elektřiny z biomasy 9,5 procenta a u bioplynu 10,6 procenta.

U všech obnovitelných zdrojů bude vláda podporu vyplácet formou zeleného bonusu, kdy bude stát dohánět rozdíl mezi tržní a výkupní cenou elektřiny.

„Stát nám nyní říká, že pokud někdo investoval peníze do solárních elektráren a stejnou sumu do bioplynů, tak z těch bioplynů smí vydělat víc. To je nejen podle nás naprosto diskriminační,“ uvedl Krčmář. U bioplynu bylo na základě údajů Evropské komise výnosové procento stanoveno nejvýše ze všech OZE. ■

KOMERČNÍ BANKA JE PŘIPRAVENÁ NA FINANCOVÁNÍ KOGENERAČNÍCH JEDNOTEK

V dnešní době hledání nových, ekologických možností výroby elektrické energie je kogenerace zajímavou podnikatelskou příležitostí se značným budoucím potenciálem. Kogenerační jednotka, neboli zařízení pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla, se od ostatních zdrojů elektřiny odlišuje především svojí vysokou účinností využití energie v palivu. Ta u technologicky vyspělých zařízení velmi často přesahuje hranici 90 %.

Základem celého systému je spalovací motor na zemní plyn. Ten produkuje jednak točivý pohyb, který je přeměněn na elektřinu, a také odpadní teplo. Zásadní výhodou kogeneračního systému a důvod jeho vysoké účinnosti spočívá ve využití tohoto tepla, které slouží k ohřevu vody, například pro vytápění. Časté efektivní uplatnění najdou kogenerační jednotky například v hotelnictví, v provozech bazénů a wellness, jako náhrada kotlen bytových domů a podobně.

STÁTNÍ PODPORA PROVOZOVATELŮ KOGENERAČNÍCH JEDNOTEK

Jako ekologický způsob výroby elektrické energie je kogenerace podporována státem. To z ní momentálně činí jednu z mála oblastí v energetice, kde je dostupná provozní podpora. Provozovatelé kogeneračních jednotek mohou využít zelených bonusů k výkupní ceně vyrobené elektřiny, které stát poskytuje v souladu s pokyny Evropské unie. Na rozdíl od jiných „zelených“ elektráren ale není kogenerace závislá na rozmarech počasí, jako jsou sluneční svit, intenzita větru nebo momentální prů-

tok vodního toku. Celý systém je navíc velmi kompaktní a budoucí provozovatel nemusí řešit výběr vhodné lokality nebo dokonce námitky místních obyvatel či úřadů.

FINANCOVÁNÍ PODNIKATELSKÉHO ZÁMĚRU

Podnikatel, který chce systém kombinované výroby elektřiny a tepla vybudovat, stojí před zásadní volbou důvěryhodného partnera pro financování celého systému. Takovým partnerem s rozsáhlými zkušenostmi s financováním projektů z oblasti energetiky je Komerční banka. Ta disponuje specializovaným týmem, který se zabývá projekty z oblasti energetiky, mezi které kogenerace patří.

Vzhledem k velkému potenciálu kogeneračních jednotek byla v Komerční bance pro posuzování těchto projektů nedávno odsouhlasena nová pravidla. Díky nim jsou klientům poskytnuty jasné parametry, za kterých je možné kogenerace financovat a současně došlo k výraznému zrychlení schvalovacího procesu. To potvrdily i první projekty, které již byly na základě nových pravidel schváleny. Pokud jste se rozhodli využít potenciálu, který společná výroba elektřiny a tepla nabízí a hledáte bezpečný zdroj financování vašeho podnikatelského záměru, přijďte se poradit s odborníky do Komerční banky, kteří vám pomohou váš projekt zrealizovat.

KB

Pandemie podnítila zájem o energetickou soběstačnost

Text | Alena Adámková
Foto | Shutterstock

tom, že koronavirová pandemie může mít i pozitivní dopady, vypovídá zvýšený zájem domácností o instalaci fotovoltaických elektráren, rostoucí poptávka po solárním ohřevu a čištění bazénů. Domácnosti se totiž stále více snaží dosáhnout nezávislosti na dodávkách energií, mnohé se navíc připravují na to, že dovolenou asi stráví u vlastního bazénu.

Podle Romana Gazdíka, mluvčího společnosti ČEZ, se sice nedá mluvit přímo o fotovoltaickém boomu, nicméně poptávka domácností po střešních fotovoltaických elektrárnách během koronaviru rozhodně neoslabila. „Zatím jsme instalovali téměř 200 fotovoltaických elektráren, většinu s bateriovými systémy, což je na první měsíce v roce poměrně dost. Letos cílíme na 700 instalovaných fotovoltaik. Evropská komise chce, aby zelené investice byly motorem obnovy po koronavirové krizi, a podpora těchto řešení tak bude významně pokračovat,“ míní Gazdík. Zájem podle něj roste nejen o malé střešní fotovoltaiky pro domácnosti, ale také o solární elektrárny na střechách firemních areálů. „V Operačním programu

V nouzových situacích lidé začínají více přemýšlet o energetické soběstačnosti.

podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OPPIK) od začátku roku, kdy byla vyhlášena nová výzva, podali podnikatelé zhruba 140 žádostí, z toho cca 40 v dubnu. To znamená, že zájem o fotovoltaiku epidemie covidu-19 nezpomalila, podnikatelé o tato řešení stojí a zájem roste,“ dodává Gazdík.

Zvýšený zájem domácností potvrzuje i Luboš Vrbata, vedoucí prodeje zákaznických řešení společnosti E.ON Energie. „V první fázi, kdy byla přijata vládní opatření, jsme sice zaznamenali několikadenní výpadek v počtu poptávek na solární řešení. Nicméně do té doby pozorujeme denní nárůst přibližně o 15 procent, což už je v celkovém objemu, který v E.ON zpracováváme, významné číslo,“ popisuje situaci Vrbata. Trend si vysvětluje tím, že nouzový stav a opatření mající zabránit šíření koronaviru ještě více podtrhly důležitost a opodstatněnost vyšší soběstačnosti domácností. „V podobných výjimečných situacích lidé častěji a intenzivněji přemýšlejí nad tím, že může dojít k ohrožení bezpečnosti dodávky energií. V tomto směru pak vlastní energetická soběstačnost nabývá úplně jiných rozměrů. I z tohoto

200 fotovoltaických elektráren

převážně s bateriovými systémy instalovala v průběhu uplynulých měsíců tohoto roku společnost ČEZ. Cílem pro rok 2020 je 700 instalací.

důvodu jsme v E.ON zaznamenali mnohem vyšší poptávku po takzvaných hybridních fotovoltaických systémech s bateriemi, které umí v případě potřeby fungovat při výpadku dodávky elektřiny z distribuční sítě," uvádí Vrbata.

Podobnou zkušenost má i firma innogy. „Na trhu s fotovoltaikou dlouhodobě sledujeme pozvolný nárůst zájmu o malé domácí solární elektrárny. Boom je příliš silný výraz, spíše se jedná o pokračování rostoucího trendu. V souvislosti s epidemií koronaviru se část zákazníků v průběhu nouzového stavu rozhodla pro investici, jiní ji ale naopak odložili, často z důvodu nejisté budoucnosti a obav z možné ztráty zaměstnání či výpadku příjmů. Zajímavé ale je, jak se vloni poměrně významně změnilo chování zákazníků. Ti už nyní preferují systémy s ukládáním vyrobené elektřiny do baterií. Nejběžnější instalace je dnes 4–5 kWp s akumulátory, takových děláme 70 procent. Přitom ještě v roce 2018 byla typická instalace kolem 3 kWp s akumulací do teplé vody," popsal situaci mediální zástupce firmy innogy Garik Hammer.

Trend potvrdila i společnost Getberg, specializující se na výstavbu rodinných domů. „Naše zkušenosti s klienty jsou takové, že poptávka po fotovoltaike stále roste. Lidé si uvědomují, že energie nemusí sloužit pouze pro pohánění domácích spotřebičů a že vrácení přebytku energie je nevýhodné. Přebytky energie mohou klienti uchovávat do záložní baterie nebo ji v průběhu roku využívat na ohřev vody například v bazénech. Poptávka po fotovoltaičských řešeních v posledních dvou měsících, pravděpodobně i v důsledku dopadů pandemie covidu-19, významně vzrostla. Proto i my jako developer zvažujeme, že fotovoltaika bude v některých našich projektech v blízké budoucnosti standardem," uvedl Kamil Dunaj, development director firmy Getberg.

NEJISTÁ BUDOUCNOST ZÁJEM ZBRZDÍ, POHLED NA VĚC SE ALE NEZMĚNÍ

Podle Hany Novotné z Bohemia Energy je na hodnocení zájmu o fotovoltaické elektrárny pro domácnosti v souvislosti s dopady koronavirové pandemie za-

tím brzy. „Nicméně v segmentu domácností jsme zejména v dubnu zaznamenali vyšší zájem o naše fotovoltaické řešení. Celkově vyšší zájem registrujeme také v porovnání se stejným obdobím v uplynulém roce," uvedla Novotná. Pozitivně se podle ní na zájmu projevuje i to, že majitelé rodinných domů, kteří disponují volnými prostředky, mají díky času strávenému na home officu prostor řešit dosud odkládané věci. Zároveň se zvyšuje chuť domácností stát se nezávislými na dodavateližích utilit obecně. Na druhou stranu však zájem domácností o FVE ovlivňuje – kromě očekávaného snížení kupní síly domácností – také skokové oslabení koruny.

Zcela jiné je to ale podle Novotné u firemních zákazníků, kterým pandemie koronaviru přinesla velkou nejistotu. „Zájem o FVE v tomto segmentu ochladl, řada firem a podnikatelů s investicemi nyní vyčkává. Předpokládáme, že k oživení dojde po uvolnění protikoronavirových opatření," míní Novotná. Zájem o FVE bude podle ní v budoucnu hodně záviset na dalším vývoji ekonomiky. „Pokud budou mít domácnosti i firmy strach o příjmy, poptávka se přechodně sníží. Na druhou stranu, i když přechodně může dojít k poklesu zájmu, bude to pouze z obav ze ztráty příjmu, ale nikoli z důvodu, že se změnil náhled zákazníků na fotovoltaická řešení a jejich užitek. Obecně totiž zájem o FVE stále kontinuálně roste," podotýká Novotná.

VÝVOJ PŮJDE KUPŘEDU, PANDEMII NAVZDORY

Co platí pro venkov, neplatí tak úplně pro hlavní město. „V Praze jsme vyšší poptávku po fotovoltaičských instalacích nezaznamenali, v bytových domech – činžácích a panelácích – pro to podle mě nejsou až tak vhodné podmínky jako u domů rodinných," podotýká Petr Holubec, mluvčí společnosti PRE.

Stejně jako Holubec hovoří i Jan Kovalský, člen představenstva Energie ČS. „Zatím jsme nezaznamenali ani růst, ale ani pokles počtu klientů, kteří by v této chvíli řešili instalaci fotovoltaiky, solárního ohřevu a podobně. Nicméně pandemie koronaviru určitě další vývoj v této oblasti nezastaví," uzavírá Jan Kovalský. ■

Elektromobily v době postkoronavirové

Text | Milena Geussová

Foto | Shutterstock

ýrobce automobilů postihla opatření proti epidemii koronaviru snad nejvíc v celém průmyslu. Zbrzdí to nástup alternativních pohonů?

V letošním roce se očekával razantní nástup elektromobilů i v Česku, a to kvůli hrožícím postihům automobilek za neplnění emisních limitů. Celý automobilový průmysl včetně výroby, prodeje a subdodavatelů však zasáhl koronavirus.

ODSTÁVKY A POKLESY

Vlajková loď českého průmyslu, automobilka Škoda Auto, zastavila kvůli pandemii koronaviru 18. března večer výrobu ve všech třech svých českých závodech, tedy Mladé Boleslavi, Kvasinách a Vrchlabí. Odstávka trvala téměř šest týdnů. Ačkoliv větší části prvního čtvrtletí se opatření v nouzovém stavu netýkala, Škoda Auto v této době dodala téměř o čtvrtinu méně aut než za srovnatelné období loňského roku. Firmě klesl v prvním čtvrtletí i provozní zisk (o 25

procent) a tržby (o 1,4 procenta). Zastavení výroby v podniku znamenalo ztrátu více než sto tisíc automobilů.

V souladu s postupem pandemie rostl prodej škodovek v 1. čtvrtletí jen v Rusku (+ 13,9 %), zatímco v Číně Škoda ztratila téměř 55 procent prodaných aut. V západní a východní Evropě byl prodejní pokles dvacetiprocentní, ve střední Evropě desetiprocentní.

Největší zátěž ze současné krize Škoda Auto očekává ve druhém čtvrtletí, pak by mělo nastat zotavení a na loňskou úroveň by se mělo vrátit čtvrté čtvrtletí. Na plánech automobilky se podle vrcholových manažerů nic nemění a do konce roku 2022 chce nabízet deset částečně či plně elektrifikovaných vozů Škoda. Ještě letos se představí model Enyaq iV.

Problémům samozřejmě čelí i ostatní automobilky. V České republice zastavily výrobu všechny tři.

PŘEHODNOCOVÁNÍ?

Podle studie zpracované pro provozovatele české přenosové soustavy a distribučních sítí by v roce 2030 v Česku mohlo jezdit až 523 tisíc elektromobilů. Ve světle faktu, že nyní jsou u nás v provozu jen asi tři tisíce plně elektrických vozidel, je to hodně optimistický scénář. Ale i ten pesimistický počítá minimálně s 26 tisíci elektromobilů na českých silnicích.

Faktorů, které nenahraují optimistickému scénáři, je víc. Je to například cena elektromobilů, která je dnes směřuje k využití ve firmách snažících se deklarovat odpovědný přístup ke společnosti a přírodě. U soukromých osob sice může sloužit jako druhé auto v rodině, ale jen v případě těch bohatších. Samozřejmě se to může změnit, pokud výrazně zlevní baterie a cena se přiblíží dnešním vozům se spalovacími motory.

Pesimisticky vychází také budování veřejných dobíjecích stanic. Odborníci spočítali, že při provozu půl milionu elektromobilů by se špičkové zatížení sítě mohlo zvýšit téměř o 1898 MW, když loni dosáhlo špičkové denní zatížení české sítě 10 901 MW. Pokud je dnes pro elektromobily k dispozici něco přes šest stovek veřejných dobíjecích stanic, tak za 15 let by jich mělo být potřeba více než 154 tisíc. Nejhorší se jejich nedostatek projeví ve velkých městech. ➤

Fotovoltaika pro města a firmy bez investičních nákladů. Letošní novinka od ČEZ

JSTE STAROSTA OBCE NEBO MAJITEL FIRMY A PŘEMÝSLÍTE O INSTALACI FOTOVOLTAICKÝCH PANELŮ NA STŘECHU ŠKOLY, RADNICE, MĚSTSKÉHO STADIONU NEBO SVÉ FIRMY ČI ZÁVODU? PAK UŽ NENÍ O ČEM DÉLE PŘEMÝŠLET. PRÁVĚ MAJITELŮM TAKOVÝCH OBJEKTŮ JE URČENA NABÍDKA, S NÍŽ NYNÍ PŘÍCHÁZÍ SPOLEČNOST ČEZ ESCO. JMENUJE SE PŘÍZNAČNĚ: FOTOVOLTAIKA ZA KORUNU. A JAK UŽ JE Z NÁZVU PATRNÉ, NEVADÍ, ŽE NA TENTO PROJEKT NEMÁTE PENÍZE. TEĎ VÁM STAČÍ POUHÁ KORUNA.

Řešení je prosté: stačí mít vhodnou střechu, která bude poskytnuta pro instalaci fotovoltaické elektrárny. Ta bude vyrábět elektrickou energii a vy, respektive váš objekt, ji budete spotřebovávat. Investiční náklady přebírá ČEZ ESCO, město, nebo vy jako majitel daného objektu budete elektrárnu splácet po dobu 15 let v cenách elektřiny, která bude stejná nebo nižší než od stávajícího dodavatele. „Výhoda pro město, firmu nebo jakéhokoli zákazníka spočívá v tom, že nemusí mít žádné investiční výdaje. O investici se postaráme my, zákazník ji pak splácí přímo v cenách energie, přičemž nemusí platit za distribuci a využívání energetických sítí,“ vysvětluje podstatu nabídky Kamil Čermák, generální ředitel ČEZ ESCO. „U střechních fotovoltaik se jedná o naprostou novinku a jsme jediná společnost, která začala takový produkt nabízet. Tento obchodní model ale máme vyzkoušený u našich jiných produktů, takže víme, že bude fungovat a že na něm vyděláme my i zákazník,“ dodává Čermák.

„Fotovoltaika se hodí pro objekty, které mají největší spotřebu elektřiny přes den a mají ji rovnoměrně rozloženou během roku. Typicky se jedná o domovy seniorů, nemocnice, různá sportovní zařízení, bazény a samozřejmě i komerční subjekty. Dá se říci, že je vhodný zejména pro větší města a obce, které mají různé městské podniky a organizace,“ vyjmenovává možnosti Martin Vondrášek ze společnosti ČEZ ESCO, spoluautor projektu.

KDY SE PROJEKT VYPLATÍ?

Fotovoltaická elektrárna tohoto typu se vyplatí tam, kde je roční spotřeba od 30 MWh výše. Základem je znalost detailního průběhu spotřeby dané budovy. Pro zákazníky, kteří nemají data k dispozici, připravuje ČEZ ESCO zapůjčení chytrého měřiče, který sle-

duje hodinovou spotřebu objektu. Měření probíhá jeden týden až měsíc. Na základě výsledků tohoto měření lze odhadnout ideální velikost elektrárny a také to, kolik elektřiny z ní zákazník spotřebuje. Zákazník za měřič neplatí nic, vše proběhne formou bezplatné zápujčky. Pokud z výsledků vyplýne, že se FVE na střeše pro objekt vyplatí, ČEZ ESCO navrhne řešení na míru. „Elektrárnu stavíme z kvalitních komponentů, protože jakákoliv porucha by měla negativní dopad na zákaznickou úsporu a na náš zisk. Proto má zákazník jistotu, že na střeše bude mít kvalitní fotovoltaiku, což je velká výhoda oproti těm, které jsou vysoutěženy na nejnižší cenu instalace. Elektrárny navrhujeme tak, aby co nejvíce elektřiny bylo spotřebováno u zákazníka,“ dodává Martin Vondrášek.

A jak je možné, že se faktura za elektrickou energii sníží i o distribuční a regulované poplatky? „Je to tím, že zákazníkovi postavíme na střeše FVE a snížíme jeho odběr elektřiny od stávajícího dodavatele energie, což zahrnuje silovou elektřinu a i distribuční a regulované poplatky,“ vysvětluje Kamil Čermák.

PRVNÍ VLAŠTOVKA SE NEJSPÍŠ OBJEVÍ V PÍSKU

Jako jedno z prvních uvažuje o využití této možnosti město Písek, které se již několik let snaží být „chytrým“ městem, a to i za pomoci evropských fondů. „Projekt Fotovoltaika za korunu vnímáme jako novou formu financování OZE, podobnou jako metoda EPC (Energy Performance Contracting). Výhodou je, že po 15 letech fotovoltaické panely přejdou do vlastnictví města. Nyní provádíme výpočty, vybíráme vhodnou budovu tak, aby cena, za niž budeme elektřinu z fotovoltaiky odebírat, nebyla vyšší než cena za současný odběr proudu. Zdá se, že už se blížíme k uspokojivému řešení,“ říká Miloš Prokýšek, vedoucí organizační složky Smart Písek.

JE VÍC NEŽ ZŘEJMÉ, ŽE DOPADY EKOLOGICKÝCH OPATŘENÍ POCÍTÍ NEJENOM FIRMY, ALE I BĚŽNÍ ZÁKAZNÍCI. A EVROPSKÁ KOMISE TO NESKRÝVÁ.

- Kromě rychlejší výstavby dobíjecích stanic, již brání i složitý schvalovací proces, lze energetický systém stabilizovat i jinak, ale to už dost záleží na samotných provozovatelích elektromobilů. Například když jim distributoři sníží cenu v době mimo špičku, jistě toho část uživatelů využije. Další možnost nabízí rozložení dobíjení tak, aby se všechny elektromobily při-

pojené v určitém časovém úseku nenabíjely najednou. Takový způsob ale vyžaduje pokročilé digitální technologie pro vzájemnou komunikaci mezi vozidlem, dobíjecí stanicí a elektrickou soustavou. Očekává se také nástup chytrých technologií pro výrobu a využívání energie včetně jejího ukládání.

Přes všechna negativa se i v České republice elektrická auta definitivně stávají běžnou součástí zejména městského provozu. Vyšší dojezd nových typů v kombinaci s hustší sítí veřejných dobíjecích stanic pro elektromobilitu také definitivně otevírají cestování mezi městy.

PLÁNY SE NERUŠÍ

I přes koronavirovou pandemii stihla česká vláda na konci dubna schválit aktualizovaný Národní plán

Zejména ve městech se elektromobily i přes všechna svá negativa stávají běžnou součástí provozu.

čisté mobility. Obsahuje seznam kroků, které by se měly podniknout ke zpomalení oteplování země a k dosažení takzvané klimatické neutrality v Česku v roce 2050. Je to v souladu s Evropským klimatickým plánem, označovaným jako Evropská zelená dohoda (Green Deal). Podle ní má být EU klimaticky neutrální právě v polovině století.

Velká část národního plánu se věnuje dopravě, hlavně kolik má být vozidel na alternativní paliva, tedy elektromobily, pohon CNG, LNG nebo vodíkový. Aktualizace plánu původní čísla značně překonává. Přes již zmíněný počet půl milionu elektromobilů v ČR v roce 2030 se autoři plánu zaměřili na vodík, kterému předpovídají velkou budoucnost. Vodíkový

pohon by mělo mít 50 tisíc automobilů. Nyní se však vodík pouze testuje a neexistuje ani síť čerpacích stanic.

Národní plán se inspirovuje tím evropským, který chce ke klimatické neutralitě dojít pomocí pěti desítek nejrůznějších kroků. Plán byl prezentován v roce 2019, letos v lednu EK přišla s Investičním plánem pro zelenou Evropu, kterým se při ústupu od využívání fosilních paliv bude řídit.

Naplnění dohody Green Deal bude ovšem velmi nákladnou záležitostí, proto má být vytvořen fond pro podporu regionů závislých na energii z fosilních paliv. Je zřejmé, a Evropská komise to neskývá, že dopady ekologických opatření pocítí firmy i zákazníci. Transformace průmyslu bude podle EK stát členské státy i unii ko-

lem 260 miliard eur ročně. Jedná se o 1,5 procenta HDP Evropské unie, pokud započítáme i Velkou Británii. EU chce mobilizovat také soukromé a státní finance vytvořením příznivého regulačního a legislativního prostředí pro ekologické investice.

Zelené plánování v EU ovšem bude zcela jistě sazeno událostmi kolem koronaviru. Budou chybět peníze, které musí jak jednotlivé země, tak celá EU vynaložit na překonání důsledků několikaměsíčního pozastavení ekonomiky, společenského života atd. O celkových dopadech pandemie budeme proto moci objektivně hovořit až za nějaký čas, kdy se ovšem mohou objevit fakta, která ovlivní budoucí vývoj nečekaným způsobem. Spíše se však některé evropské plány jen přehodnotí, a to nikoli obsahově, ale v časovém horizontu.

S-POWER

STŘEŠNÍ FOTOVOLTAIKA & BATERIE TEPELNÁ ČERPADLA PRO DOMÁCNOSTI I FIRMY

PO CELÉ
ČESKÉ REPUBLICE
ŠETŘÍME
2 700 RODINÁM
V PRŮMĚRU
12 900 Kč
ROČNĚ.

Více informací na www.s-power.cz | +420 222 701 258

I doma může být v létě příjemně

Kvalitní a účinné klimatizace
s montáží od 29 790 Kč včetně
15% DPH

PRE

**Na splátky
bez navýšení**

Centrum služeb PRE

Jungmannova 747/28, Praha 1 | tel.: 267 053 464 | e-mail: tepelnestudio@pre.cz

www.premereni.cz/klimatizace